

Zomer 2006

Juni, Juli en Augustus op Telpost de Dordtse Biesbosch

Voor deze evaluatie hebben we besloten om de drie zomermaanden bij elkaar te nemen. Deels omdat Juni een erg rustige maand is (zowel qua trek als qua telinspanning), maar ook omdat de wegtrek van scholeksters over onze telpost nu meteen leuk behandeld kan worden (zie kopje zomeravondtellingen).

Juni is zoals verwacht zeer rustig geweest. In Juli en Augustus heeft het bescheiden telteam weer goed haar best gedaan. Juli is ongeveer gelijkwaardig te noemen met voorgaande jaren. Helaas hebben we dit jaar niet een massale gierwaluw-trekdag gehad zoals vorig jaar toen er op 27 juli 1.201 gierwaluwen werden geteld. Augustus is zeer nat verlopen wat er voor gezorgd heeft dat er minder is kunnen tellen dan vorig jaar. Toch wisten we (of de vogels) het hoge uurgemiddelde van vorig jaar vast te houden. Waren het in 2005 vooral de spreeuwen die voor dit hoge gemiddelde zorgden, dit jaar kwamen de boerenzwaluwen al goed door in Augustus.

Een overzicht van de aantallen waargenomen vogels en soorten, de teluren en het uurgemiddelde per maand in vergelijking met voorgaande jaren is te vinden in tabel 1.

Tabel 1: Juni, Juli en Augustus in de afgelopen 4 jaren

	Juni 2003	Juni 2004	Juni 2005	Juni 2006
# vogels	--	--	972	69
# teluren	--	--	7	4.5
Uurgemiddelde	--	--	139	15
# soorten	--	--	24	9
	Juli 2003	Juli 2004	Juli 2005	Juli 2006
# vogels	949	1.259	2.173	1.978
# teluren	11.5	22	26.5	31.5
Uurgemiddelde	83	57	82	63
# soorten	21	36	37	45
	Augustus 2003	Augustus 2004	Augustus 2005	Augustus 2006
# vogels	896	1.675	6.398	3.429
# teluren	17	19.75	49.58	27.75
Uurgemiddelde	53	85	129	124
# soorten	30	55	70	57

Vogeltechnisch gezien viel er in Juni nog maar weinig te beleven. Zoogdiertechnisch was het zeer leuk met de allereerste bever voor de telpost. Het beest kwam rustig met een tak in zijn bek voorbij zwemmen om vervolgens in het wilgenbos van de Zuidhaven te verdwijnen.

Op 6 Juli kwam er een groepje van 4 Kleine zilverreigers langs de post vliegen. Een nieuw dagrecord (was 3 op 22-5-2005 en op 18 en 19 juni 2005). Ook kwamen er die dag al 18 smienten voorbij vliegen. Later deze maand zouden er nog 35 volgen. Nog nooit hebben wij zo vroeg al smienten gezien, waarschijnlijk is dit te wijten aan het feit dat ze dit jaar in redelijke aantallen overzomerden, voornamelijk in de Sliedrechtse Biesbosch waar enkele paartjes sinds een jaar of zeven ook broeden.

9 Juli werd er weer een dagrecord verbroken. Er kwam een groep van 4 futen voorbijvliegen. Het oude dagrecord was 3 op 18-9-2005. Verder werd op de ochtend van 21 Juli de eerste

Grote Gele Kwikstaart gezien. Op 30 Juli was er weinig trek, toch vlogen er 4 zomertalingen over, wat een nieuw dagrecord opleverde. Dit record hield maar kort stand aangezien er tijdens de zomeravondtelling van 5 Augustus maar liefst 13 voorbij kwamen vliegen (groepje van 2 en van 11).

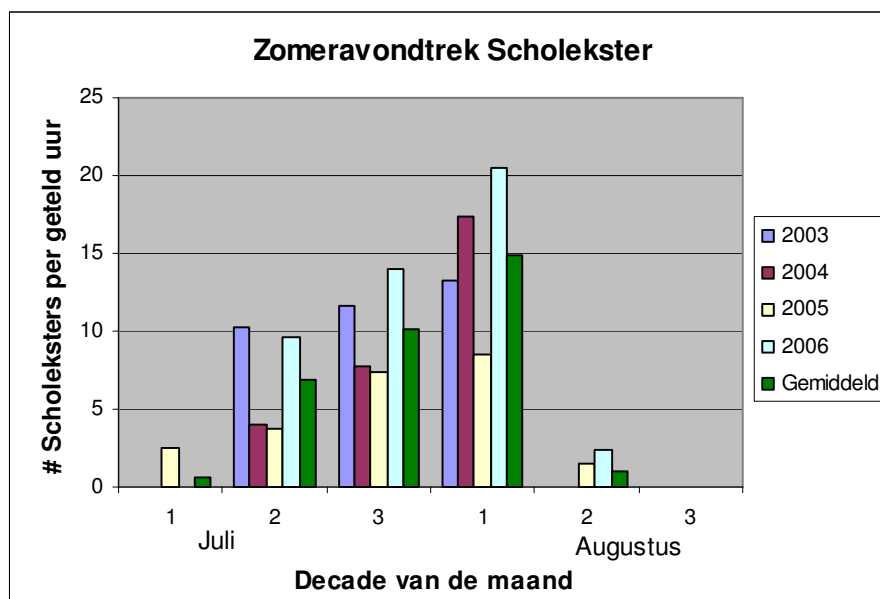
Vanaf Augustus worden de ochtenden steeds beter. Zo werd 6 augustus een gevarieerde telling met 378 vogels verdeeld over 38 soorten. Het leukste waren de 6 Zwarte sterns en 1 Purperreiger. 13 Augustus was ook niet verkeerd. Door het zwakke oost-noordoosten windje werd de eerste Boompieper van het najaar aangevoerd, alsook de eerste Grote Zilverreiger, die wij nog nooit zo vroeg hier hadden. Dat steeds meer Grote zilverreigers in de Biesbosch overzomereren zal hier ongetwijfeld wat mee te maken hebben.

Op 20 Augustus hadden we ook een leuke telling met 1.309 vogels verdeeld over slechts 18 soorten. De tweede Grote Zilverreiger werd gezien en boerenzwaluwen kwamen goed door. Met 961 boerenzwaluwen werd het oude dagrecord van 904 (op 4-5-2006) net verbroken. Hoogtepunt was wel de allereerste Grote Stern (telpostsoort nr.161) voor de telpost die strak de Nieuwe Merwede volgde in zuidwestelijke richting, onderwijl kenmerkend veel naar beneden kijkend op zoek naar vis.

De laatste telling van Augustus vond op de 23ste plaats. Wederom werden er Grote zilverreigers gezien. Dit keer maar liefst 3. Tevens weden de eerste Wespdiven (2) van het najaar gezien. Verder nog een Grote Gele Kwikstaart en 5 boompiepers. Opvallend waren ook de 2 matkopen die zich snel door het rietveld voorbewogen in zuidelijke richting.

Zomeravondtellingen

In verhouding met andere binnenlandse posten is de doortrek van scholeksters over telpost de Dordtse Biesbosch opvallend goed. Om die reden is het leuk om eens de zomeravonddoortrek van de Scholekster over de afgelopen 4 jaren in een grafiekje uit te zetten. In deze grafiek zijn alleen de zomeravondtellingen meegenomen. In de ochtenden wordt de Scholekster maar in marginale aantallen waargenomen dus de trektijd is heel erg georiënteerd op de avond.

Figuur 1: De zomeravonddoortrek van de Scholekster per decade van de maanden Juli en Augustus.

In de grafiek zijn de gemiddelde aantallen doortrekkende scholeksters per teluur uitgezet tegen de maanden Juli en Augustus, de belangrijkste doortrekperiode van scholeksters. Het grafiekje laat heel mooi zien dat de najaarstrek van de Scholekster begint in de tweede decade van Juli. In de derde decade van Juli neemt de trekintensiteit nog iets toe om in de eerste decade van Augustus zijn hoogtepunt te bereiken. Opvallend is ook dat het daarna eigenlijk meteen ophoudt. In de tweede decade van Augustus worden er nog maar erg weinig scholeksters waargenomen. Dus wil je ook prachtig, door de avondzon belichte groepen scholeksters voorbij zien komen dan weet je nu wanneer je volgend jaar moet gaan tellen ;-)

Dit jaar is ook het dagrecord Scholekster iets scherper gezet. Op 29 Juli werden er 72 scholeksters geteld (was 69 op 5-8-2003). Die avond werden er o.a. ook nog 9 tafeleenden en 50 Wilde eenden geteld, wat ook een dagrecord is (was 27 op 8-8-2003). Op de avond van 26 Juli waren de hoogtepunten 48 kuifeenden en 41 scholeksters. Op 30 Juli kwam er 's avonds een juveniele Slechtvalk langs vliegen. Aangezien de 2 broedsels van de Biesbosch zelf mislukt zijn komt deze van elders.

Zoals eerder gezegd werd op 5 Augustus het dagrecord Zomertaling op 13 gezet. Daarnaast werden er ook op die avond 59 scholeksters geteld en kwam er een groep van 12 Kleine plevieren voorbij vliegen. Zelfs landelijk gezien een ongekend hoog aantal dat alleen eerder is gezien op 14-4-2003 op Breskens. Verder werd er op 12 Augustus een Bontbekplevier gehoord, de eerste pas dit jaar. Op 16 Augustus werd er nog een Kleine Zilverreiger gezien.

Tijdens de zomeravondtelling zijn er ook genoeg andere steltlopers te zien. Naast de vele scholeksters, de Kleine plevieren, en de Bontbekplevier bijvoorbeeld ook wulpen, regenwulpen, grutto's, Kieviten, groenpootruiters, witgatjes, oeverlopers en watersnippen. Tevens kunnen zwaluwen, eenden en reigers leuk doorkomen.

De telpost, altijd wat te beleven!

Naast trek is er nog meer te zien op de telpost. Zo is het rietveld voor de telpost in deze maanden van groot belang voor enkele vogels die dit als slaappleats gebruiken. Zo werden er maximaal 1.500 spreeuwen, 200 boerenzwaluwen, 30 oeverzwaluwen, 5 huiszwaluwen, 10 Witte kwikken en 10 ringmussen op de slaappleats geteld. Meest opvallend waren wel de maximaal 108 (!) Gele kwikken die dit kleine stukje riet gebruik(t)en om te overnachten. De plaatselijke boomvalken maken hier dikwijls dankbaar gebruik van.

Verder wordt vanaf 6 Augustus ook regelmatig een Visarend gezien, die zich af en toe de Nieuwe Merwede in stort om een vis te verschalken. Daarnaast waren er ook 2 wespeneenden rond 6 Augustus ter plaatse. Groene spechten, ijsvogels, Bruine kiekeneenden, koekoeken en haviken zijn ook vaak te zien.

Vanaf nu gaat het najaar weer echt losbarsten. Ik zie de luchten vergeven met graspiepers, koperwieken, houtduiven en vinken alweer voor me. Wil je dit niet missen kom dan ook naar de telpost!

Namens alle tellers,
Sander Terlouw
sander@terlouw.us

Natuur- & Vogelwacht Dordrecht